

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Consiliul municipal Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe Veaceslav Cecan, Angela Cheptene, Gheorghe Cheptene, Teodor Bîtcă și Alexandru Iazinschi privind anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 10 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3r-4/25
PIGD 2-23016818-01-3r-09012025)*

Depunerea apelului peste termenul prevăzut la art.232, alin. (1) din Codul administrativ.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. C. Guzun
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan

07 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către Consiliul municipal Chișinău,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 02 februarie 2023 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului municipal Chișinău, privind anularea actului administrativ.

2. Prin hotărârea din 20 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, s-a anulat decizia Consiliului municipal Chișinău nr.20/14-6 din 29.11.2022, ca fiind ilegală. (f.d.77,86-90)

3. În data de 20 iunie 2024, Consiliul municipal Chișinău a declarat apel nemotivat asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 mai 2024, iar la 19 septembrie 2024 a prezentat Curții de Apel Chișinău apelul motivat. (83,106-112)

4. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 10 decembrie 2024 a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de către Consiliul municipal Chișinău, deoarece apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232, alin. (1) din Codul administrativ. (f.d.118-121)

5. Împotriva încheierii instanței de apel a depus recurs Consiliul municipal Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel. (f.d.125-131)

6. În motivarea recursului Consiliul municipal Chișinău a indicat că nu-i poate fi imputată nerespectarea prevederilor legale de contestare a actelor judecătorești, deoarece în gestiunea autorității publice locale se află mai mult de 2 000 de cauze civile, iar angajați care reprezintă Consiliul municipal Chișinău sunt doar 17 persoane. Mai mult, hotărârea instanței de fond a fost expediată în adresa Primăriei mun. Chișinău și prezentată pentru a fi contestată abia la 20 iunie 2024, fiind contestată cu apel în aceeași zi.

7. Autoritatea publică recurentă a menționat că prin încheierea contestată, instanța de apel a încălcat o serie de principii fundamentale și inclusiv dreptul de acces la justiție.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Art. 24, alin. (1) din Codul administrativ stabilește că:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

9. Art. 63, alin. (1) din Codul administrativ reglementează că:

„Calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art.383–390 din Codul civil.”

10.Art. 191, alin. (5), lit. b) din Codul administrativ reglementează următoarele:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

11.Art. 232, alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.”

12.Art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).”

13.Art. 241, alin. (1) din Codul administrativ relevă că:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

14.Art. 241, alin. (3) din Codul administrativ stabilește că:

„Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

15.Art. 242 din Codul administrativ reglementează că:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

16.Art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ statuează că:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.”

17.Art. 243, alin. (2) din Codul administrativ stabilește că:

„Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

18. Art.385, alin. (1) din Codul civil prevede că:

„Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 242 din Codul administrativ, instanța de recurs reține că autoritatea publică recurentă a respectat acest termen, or, încheierea Curții de Apel Chișinău a pronunțată în data de 10 decembrie 2024, a fost expediată pentru notificare participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la 13 decembrie 2024. (f.d. 122)

Autoritatea publică recurentă a depus recursul la 17 decembrie 2024.

20. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 243, alin. (2) din Codul administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acestora.

21. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că în data de 02 februarie 2023 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului municipal Chișinău, privind anularea actului administrativ.

22. Prin cererea din data de 29 aprilie 2024, reprezentantul Consiliului municipal Chișinău a depus cerere privind examinarea cauzei în lipsa acestuia, susținând argumentele invocate în referință. (f.d. 74)

23. Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 20 mai 2024 a admis acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a anulat decizia Consiliului municipal Chișinău nr.20/14-6 din 29.11.2022, ca fiind ilegală. (f.d.77,86-90)

24. În data de 20 iunie 2024, Consiliul municipal Chișinău a declarat apel nemotivat asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 mai 2024. (83)

25. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 10 decembrie 2024 a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de către Consiliul municipal Chișinău, deoarece apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232, alin. (1) din Codul administrativ. (f.d.118-121)

26. Consiliul municipal Chișinău a criticat soluția instanței de apel, indicând că în data recepționării dispozitivului hotărârii a depus apel nemotivat.

27. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 10 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă

în concordanță cu normele de drept procedural, or, în corespundere cu art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232, alin. (1).

28. Articolul 232, alin. (1) din Codul administrativ prevede expres că apelul se depune în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

29. În acest context completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Prin urmare, neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

30. Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor este prevăzut de o normă imperativă și trebuie executat întocmai. Așa, art. 232, alin. (1) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

31. Coroborând prevederile art. 63, alin. (1) din Codul administrativ cu art. 385, alin. (1) din Codul civil se constată că în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice pronunțării dispozitivului hotărârii, adică ziua de 21 mai 2024, iar ultima zi fiind data de 19 iunie 2024, ora 24:00.

32. Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că Consiliul municipal Chișinău nu s-a conformat prevederilor art. 232, alin. (1) din Codul administrativ, or, apelul a fost depus în data de 20 iunie 2024.

33. Astfel, este în afara oricărui dubiu că autoritatea recurentă nu a depus apelul în termenul legal prevăzut la art. 232, alin. (1) din Codul administrativ, deși, de la momentul pronunțării dispozitivului hotărârii a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a prezenta apelul în interiorul termenului legal.

34. În urma celor constatate completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în modul expres prevăzut și în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

35. În corespundere cu prevederile art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, Consiliul municipal Chișinău urma să îndeplinească obligațiile cu bună-credință.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte modul și termenul prevăzut de lege, ori termenul de depunere a apelului este imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestei condiții atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac. Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al reprezentantului Consiliul municipal Chișinău, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

36. Astfel, prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, Consiliul municipal Chișinău cunoscând cu certitudine că pe rolul instanței de fond se află cauza de contencios administrativ menționată, avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă să se intereseze de soarta dosarului și să prezinte apelul în termen. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a drepturilor de acces la instanță și declararea căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232, alin. (1) coroborat cu art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ.

37. Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

38. Alegațiile Consiliului municipal Chișinău precum că în gestiunea autorității publice locale se află mai mult de 2 000 de cauze civile, însă doar 17 angajați reprezintă Consiliul municipal Chișinău, sunt considerate de către instanța de recurs neîntemeiate, or, insuficiența angajaților nu constituie temei de nerespectare a legislației.

39. Completul de judecată evidențiază că termenul de depunere a apelului este un termen imperativ și de decădere, iar în cazul nerespectării acestui termen, instanța de apel în temeiul art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ urmează să-l declare inadmisibil.

40. Astfel, soluția instanței de apel, de a declara apelul inadmisibil, este în concordanță cu prevederile art. 236, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ, or, termenul de depunere a apelului este imperativ, iar prelungirea acestuia ar încălca principiul securității raporturilor juridice.

41. Sub acest aspect completul de judecată notează că legiuitorul a instituit termenul imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac efectuată necorespunzător și în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și

securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

42. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

43. În lumina acestor circumstanțe, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de către Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din data de 20 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

44. Conjunctura situației de fapt constatată de instanța de recurs și concluziile trase profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia cu menținerea încheierii contestate.

45. Ținând cont de cele expuse și în temeiul 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de către Consiliul municipal Chișinău.

Menține încheierea din data de 10 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe Veaceslav Cecan, Angela Cheptene, Gheorghe Cheptene, Teodor Bîtcă și Alexandru Iazinschi privind anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă